

Oppvekst

Årsplan for Frogner barnehage 2020 - 2021

Innhold:

Innledning.....	side 2
Organisering.....	side 3
Plandager, avdelinger.....	side 3
Samfunnsmandat.....	side 4
Verdier for Lillestrøm kommune.....	side 5
Vår verdikontrakt.....	side 5
Tilvenning.....	side 6
Andre overganger.....	side 6
Progresjon.....	side 7
Omsorg.....	side 8
Trygghetssirkelen.....	side 8
Danning og sosial kompetanse.....	side 10
Læring.....	side 11
Hverdagsituasjoner.....	side 12
Språk.....	side 13
ASK.....	side 14
Lek.....	side 1
Faglig utvikling.....	side 16
Kvalitetsplan barnehage.....	side 16
Barnas verneombud.....	side 16
Relasjoner.....	side 17
Livsmestring og helse.....	side 18
Tradisjoner.....	side 19
Samarbeid med barnas hjem.....	side 21
Planlegging, dokumentasjon og vurdering.....	side 23

Innledning

Frogner barnehage ble stiftet i 1987, først med to avdelinger. Den gang inneholdt bygget vårt også helsestasjon og legekontor, men vi har etter hvert overtatt hele bygget.

Frogner barnehages største fortrinn i dag er at vi har en svært erfaren personalgruppe, med god faglig tyngde. Samtidig er det stor nysgjerrighet og lyst til å utvikle seg videre hos personalet.

Vi har et gammelt bygg, men det har blitt pusset opp litt og litt opp gjennom årene. I høst har vi også endelig fått nytt ventilasjonsanlegg.

Uteområdet vårt med den flotte akebakken er godt egnet til lek og motorisk utvikling. I tillegg er vi heldige og har flere turmål i nærheten, både rett utenfor gjerdet, og egen lavvo i «Reveskogen».

Vår visjon:

I logoen vår står det at Frogner barnehage setter spor, og at det er et godt sted å være. Det er våre to viktigste rettesnorer, det skal være en trygg og god atmosfære i Frogner barnehage, det skal være et godt sted å komme til. Alle barna skal kunne finne roen her. I tillegg ønsker vi å sette spor, i form av å ha lært å knytte vennskap, regulere seg selv i forhold til andre, blitt mere selvstendig og fått masse gode mestringsopplevelser som styrker barnas selvbilde.

Arbeidsredskap

Denne årsplanen skal være personalets viktigste arbeidsredskap. Når vi begynte å jobbe med den allerede på høsten 2019, tenkte vi først at vi bare skulle justere litt på den gamle årsplanen og videreføre den en stund i påvente av om det kom en mal vi skulle følge fra Lillestrøm kommune. Når vi dykket litt ned i den gamle planen, innså vi imidlertid at dette ikke lot seg gjøre. Det var rett og slett for mye som måtte endres, så svært mye måtte skrives på nytt. Dette har vært tidkrevende, men nå har vi det vi tenker på som versjon 1 av en årsplan klar. Årsplanen blir aldri ferdig, den endres og omskrives etter hvert som vi jobber med faglig fordypning, så derfor versjon 1. Planen skal være med på møter og plandager gjennom hele året, og når vi fordyper oss i den vil nye innsikter komme fram, som må skrives inn.

Mvh

Vidar Fjelltun

Styrer

Organisering

Barnehagen er kommunal og eies av Lillestrøm kommune. På vår nettside:

<https://www.lillestrom.kommune.no/barnehage/barnehagene-i-lillestrom/frogner-barnehage/>
ligger vedtektene for Lillestrøm kommunes barnehager.

Ansvarlig for barnehagens drift er styrer Vidar Fjelltun.

Vi har i dag tre avdelinger, Hvitveisen og Hestehoven som har plass til 12 barn i alderen 1-2 år, og Solsikka som har plass til 36 barn i alderen 3-6 år. Barna flytter over fra Hvitveisen/Hestehoven til Solsikka sommeren det året de fyller 3 år.

Solsikka er igjen delt i to garderober, Solsikka Lilla og Solsikka Blå.

Viktige datoer:

Planleggingsdager: 10. og 11. august, 6. november, 8. januar og 14. mai.

Avdelinger:

Hvitveisen, tlf 47486530

Pedagogisk leder (og styrerassistent): Harriet Fjellstad (hafj02 @lillestrom.kommune.no)

Barnehagelærer: Cathrine Helle

Fagarbeider: Cathrine Nysted

Fagarbeider: Susan Sveum

Hestehoven, tlf 47485469

Pedagogisk leder: Marianne Grønbeck (magr06@lillestrom.kommune.no)

Barnehagelærer: Karin Menzhi

Fagarbeider: Marita Madsen

Fagarbeider: Jeanette Johansen

Solsikka Lilla, tlf 47485435

Pedagogisk leder: Linda Ausen (konstituert) (liau01 @lillestrom.kommune.no)

Fagarbeider: Mona Grønli

En ledig stilling

Solsikka Blå, tlf 47698249

Pedagogisk leder: Eva-Brit Lindboe (evli02@lillestrom.kommune.no)

Fagarbeider: Kristin Skadsdammen

Fagarbeider: Stine Fagerhaug

Styrer:

Vidar Fjelltun, tlf 926561108

Samfunnsmandat:

Det er en rekke lover og forskrifter som regulerer hvordan en barnehage skal drives. De viktigste er Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen. I Rammeplanen står barnehagens samfunnsmandat:

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Barnehagelovens § 1 slår fast at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnet som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen).

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Verdier:

Lillestrøm kommune har valgt verdiene Tillit, Inkludering og Nyskaping som sine verdier. Med utgangspunkt i dette har personalet i Frogner barnehage utarbeidet følgende verdikontrakt:

For barna skal vi:

- Skape og opprettholde gode relasjoner
- Møte alle barn med åpenhet og se og respektere dem for den de er
- Sørge for at alle opplever vennskap
- Tørre å se ting med nye øyne
- Sette tydelige og omsorgsfulle grenser
- Være tilstedeværende og anerkjennende voksne
- Skape en hverdag fylt med humor og glede
- Skape levende lekemiljøer ute og inne, med barns medvirkning som utgangspunkt

For de foresatte skal vi:

- Skape tillit gjennom åpenhet og gjensidig respekt
- Være ærlige, lyttende og åpne for innspill og samarbeid
- Tilby råd og veiledning basert på faglighet og erfaring
- Aktivt bruke våre informasjonskanaler for å dokumentere barnehagens innhold
- Ha respekt for alle ulikheter

Som kollegaer skal vi:

- Være ærlige, vise raushet, tørre å si fra og være gode forbilder
- Se hverandres sterke sider og bruke ressursene vi har på tvers av avdelingene
- Møte hverandre med respekt
- Være fleksible og åpne for nye ideer

For samarbeidspartnerne skal vi:

- Stille forberedt og følge de tiltak og planer som blir satt
- Være imøtekommende og åpne for faglig utvikling

Tilvenning:

For å få til en god og trygg tilvenning for både barn og foreldre bruker vi en foreldreaktiv tilvenning. Vi har basert oss på en modell fra Stavanger kommune. Denne tilvenningen gjelder spesielt for barn i alderen 1-3 år, men vi har sett at også 4-5 åringer kan trenge god tid på tilvenning. Ingen barn/foreldre er like og derfor er det vanskelig å gi generelle råd, men vi ønsker at hvert barn og foreldrene skal bli møtt ut fra sine behov. Hvor lang tid barnet trenger for å bli trygg avhenger av barnets personlighet, alder og tidligere erfaringer, samt hvordan det blir møtt av de ansatte i barnehagen. Vår erfaring er at enkelte kan trenge opp mot 2-3 uker, da spesielt de aller minste. Hvert barn trenger i denne perioden ofte mye voksenkontakt, og vil få en tilknytningsperson.

Hva gjør vi:

- Foreldremøte for nye foreldre før oppstart
- Besøksdag/er for barn og foreldre før oppstart, vi prøver å tilby en dag i uka a 1 time, så mange ganger før oppstart som det er mulig å få til.
- Foreldre deltar aktivt i praktiske oppgaver i barnehagen, og har hovedansvaret for barnet i lek, stell og måltid.
- Tilknytningspersonen er i nærheten og nærmer seg barnet gradvis og tar over «oppgavene» i barnets tempo.
- Tilvenning i 2-barns grupper
- Oppstartsamtale hvor blant annet tilvenningen evalueres

Vi har utarbeidet en egen rutine rettet mot foreldrene som de får når de takker ja til plass.

Andre overganger

Rammeplanen for barnehager sier:

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe». (s.33)

Når barnet skal bytte avdeling, er det viktig med god tid til å bli kjent og trygg i nye omgivelser. Vi starter på våren med besøksdager i smågrupper, sammen med en kjent voksen. Barna får også anledning til å besøke avdelingen utenom disse besøksdagene. Pedagogisk leder har et overføringsmøte med den nye pedagogiske lederen, og overbringer viktig informasjon. Vi vektlegger en god foreldredialog i denne perioden, fra «gammel» og «ny» avdeling.

Når barnet skal begynne på skolen, har kommunen rutiner på at vi har overføringsmøter med skolen. Her overbringes informasjon som er viktig for barnets skolestart. Dette skjer i samarbeid med barnas foreldre/foresatte. Skolen har besøksdager for skolestarterne med foreldre, og barnehagen besøker også skolens uteområde i smågrupper. Dette kan hjelpe barna å være tryggere og nysgjerrig på skolestart.

I løpet av høsten etter skolestart, inviteres alle førsteklassinger fra vår barnehage, til en «gammelbarnsfest» i barnehagen, hvor de gjenforenes med neste års skolestartere (se tradisjoner).

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser.

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Vi skal tilpasse våre muligheter til barnegruppen og tillate oss ulikheter hvis det gagnar barna og avdelingens progresjon i arbeidet. Hvis alt innhold blir likt holder vi igjen for progresjon og barnas utvikling.

Personalet skal:

- oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn
- bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter
- introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.

Omsorg

Rammeplanen sier at: «Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.»

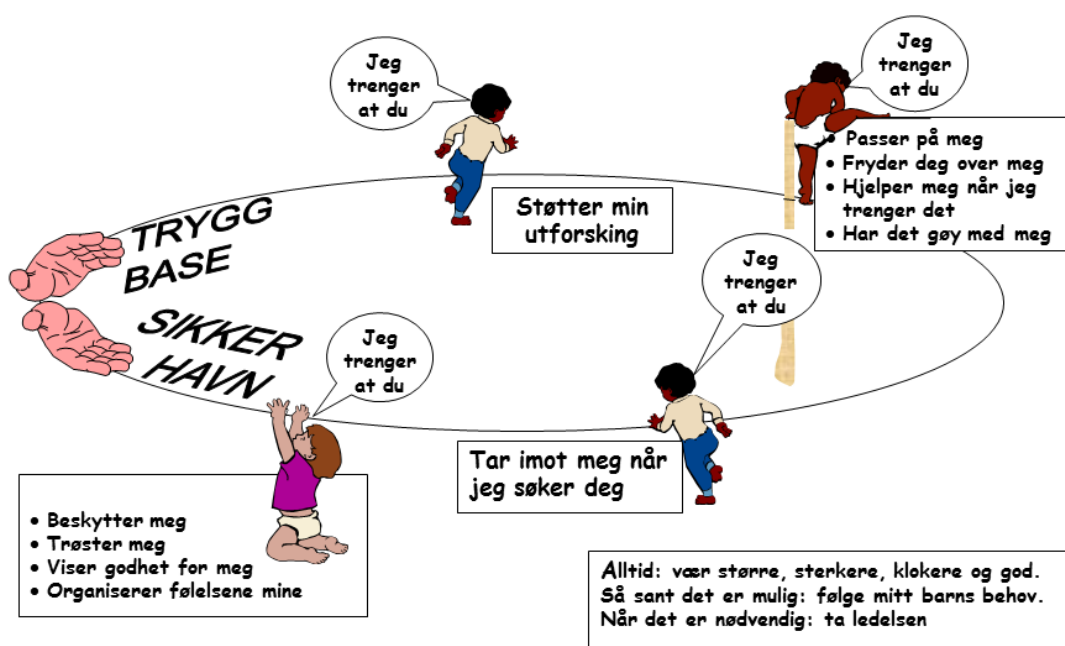
Vi er opptatt av å gi barna en god start og skape en trygg base for hvert enkelt barn. Gjennom å skape gode omsorgsrelasjoner legger vi til rette for en trygg barnehagehverdag. Ved opplevelse av trygghet er barnet klart til å utforske omverdenen på en positiv måte, ref. trygghetssirkelen.

De yngste barna, som enda ikke har begynt å snakke, kommuniserer med kroppsspråk og lyder. De er avhengig av å bli møtt av voksne som leser og forstår deres måte å uttrykke seg på.

Omsorg handler om både fysiske og psykiske behov, og det er gjennom omsorg barnets utvikling ligger. Noen barn er kontaktsøkende mens andre er mer forsiktige. Vi er oppmerksomme og anerkjennende for det unike hos hvert enkelt barn og kjenner det enkelte barns behov.

Trygghetssirkelen

Trygghetssirkelen danner et utgangspunkt for hvordan man kan jobbe med omsorg i barnehagen, og således hvordan man kan jobbe med tilknytning. Den hjelper oss til å forstå barnets gryende selvstendighet, og at læring faktisk er avhengig av voksne.

Trygghetssirkelen kan oppsummeres med at omsorgsgiver har to funksjoner overfor barnet:

- 1) Være en trygg base som barnet kan våge å bevege seg bort ifra uten at barnet dermed blir forlatt
- 2) Være en sikker havn som alltid er der for å ta imot når barnet har behov for trøst fra den voksne

Når barnet opplever at disse behovene innfris, kan det bevege seg fritt i trygghetssirkelen rundt omsorgspersonen (mor, far eller tilknytningspersonen).

Danning og sosial kompetanse

Rammeplanen sier om Danning at barnehagen skal; « ... bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.»

For å forstå forskjellen mellom danning og oppdragelse, er dannelse noe som foregår i menneskets bevissthet og som utvikles gjennom refleksjon sammen med andre. Oppdragelse har til hensikt å overføre kunnskaper, verdier og holdninger til barna som om de var blanke ark.

Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog — hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker i en felles prosess. For å ha gode dannelsesprosesser i barnehager er det viktig at voksne viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier.

Den voksnes rolle er å bli en god samtalepartner, samhandlingspartner og veileder, og ikke minst vite når man som voksen må være til stede.

Selvfølelse

Noe av de viktigste i dannelsesprosessen er å gi barna god selvfølelse, og at de gjennom den kan forstå både seg selv og andre.

God selvfølelse oppnås gjennom å få vite at man er bra og viktig som man er, og ikke ut fra hva man gjør eller produserer. Derfor handler det både om å la barna få vite at de er bra som de er, og om å skape flest mulig situasjoner hvor barna trekker disse konklusjonene om seg selv.

Læring

Rammeplanen sier:

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Barns læring skjer gjennom alt det de foretar seg, gjennom lek, aktiviteter, opplevelser og hvordan vi som voksne møter deres innspill og handlinger.

Vi ser på læring som en helhetlig og kontinuerlig prosess, hvor både barna og voksne er aktive. Gjennom gode og nære relasjoner ønsker vi å gi barna trygghet til å undersøke, undre, utforske og stille spørsmål. Som voksne skal vi dele av vår kunnskap og erfaring, men vi ønsker også å ha fokus på den læring som skjer mellom barna. Vennskap og fellesskap hvor barna har felles erfaringer og opplevelser er nødvendig for et godt læringsmiljø.

Vi vet at barn motiverer og imiterer hverandre gjennom leken, derfor er det viktig å legge til rette for at de kan veilede og lære av hverandre. Barn har ulike kompetanser, som jevnaldrende kan nyttiggjøre seg, og de bruker ofte innfallsvinkler som kan være tydeligere og mer konkrete enn det voksne kan. Dette krever at vi gir barna tid, rom og trygghet i barnehagehverdagen slik at lærings situasjonen barna imellom kan få gode vilkår. Vi ønsker å skape et trygt, variert og stimulerende lekemiljø (ute og inne), slik at barna utvikler omsorg, respekt og toleranse for egne og andres ferdigheter og kompetanse, og er trygge nok til å spørre om det er noe de lurer på eller trenger støtte i. Vi ønsker at det enkelte barn skal oppleve mestring og se seg selv som verdifulle i fellesskapet/gruppen.

Å ha fokus på læring i alle hverdagssituasjoner skaper utvikling, mestring og progresjon hos barna. På småbarn ordlegger vi alle situasjoner og følger opp barnas nysgjerrighet og aktivt benevner ved bruk av begreper. På store barn stimulerer og inspirerer personalet til læring og kommunikasjon gjennom å bruke språket aktivt.

De viktigste lærings situasjonene i en barnehage oppstår i daglig samspill, lek og vennskap mellom barn, og i spillet mellom voksne og barn. I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Voksenrollen i forhold til læring med de yngste barna, personalet:

- legger til rette for at barna får utforske og prøve selv for å fremme deres utvikling og gi mestringsopplevelser i hverdagen

- er deltagende voksne ved å ordlegge alle situasjoner, og følger barnas nysgjerrighet.
- gir barna rike og varierte opplevelser og erfaringer
- er støttende personer for barna rundt det de er opptatt av og interessert i
- har kompetanse på barns utvikling og vet hva de kan/bør mestre og hva som er veien videre og gir barna noe å strekke seg etter
- ser barna og gir positive tilbakemelding på det barna mestrer og gjør
- skaper rammer for å gi barna stabilitet og trygghet til å tørre å utforske og å prøve nye ting

Voksenrollen i læring med de eldste barna, personalet:

- stimulerer og inspirerer personalet til kommunikasjon og læring gjennom å bruket språket aktivt.
- støtter barna i deres interesser og legger til rette for undring, nysgjerrighet og læring
- gir barna muligheter til å få varierte opplevelser og erfaringer i stimulerende miljøer både inne og ute
- fremmer læring gjennom temaer og aktiviteter utfra barnas alder og nivå
- skaper gode lærings situasjoner i alle hverdagssituasjoner.

Hverdagssituasjoner

Hverdags- og rutinesituasjoner er kanskje de viktigste læringsarenaene i barnehagen. Vi tenker at kvaliteten på en barnehage ofte vil vise seg i overgangssituasjoner og rutinesituasjoner. Dersom man ser ro og glede i disse situasjonene er det ofte en god barnehage. Det betyr at alle vet hva de skal, alle er trygge på at de blir sett og alle vet at de får hjelp om de trenger det.

Dette skjer ikke av seg selv. Det krever først og fremst gode rutiner og tilstedeværende voksne. Dette er viktig, nettopp fordi at når det fungerer er disse situasjonene de beste arenaene vi har for mye læring. I måltids situasjoner læres det språk, ved den gode samtalen, det læres turtaking og sosial kompetanse, det deles kunnskap om alt mulig rart gjennom å samtale om alt barna er opptatt av og barna får styrket selvfølelsen sin gjennom mestrings opplevelser gjennom alt de etter hvert klarer selv.

Språk

Rammeplanen sier:

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Å utvikle et godt språk er noe av det viktigste som skjer i barns liv, en god språkutvikling danner grunnlag for den sosiale, den kognitive så vel som den emosjonelle utviklingen. En god språkutvikling er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap.

Vi ønsker at alle skal få lik mulighet til å utvikle gode språkferdigheter, og møte voksne som kan gi de god språkstimulering.

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Vi vet at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Gjennom dialog, samspill og aktiviteter får barna god språkstimulering, der barna støttes i å medvirke, lytte og forstå.

Barnehagen anerkjenner og verdsetter barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Barnehagen har kompetanse og erfaring med og praksis for tegn til tale og ASK som støtte i kommunikasjonen. Alle barn vil kunne få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Personalet skal

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig fremme og utvikle barnas norskkompetanse.

Voksenrollen i språkarbeid med de yngste barna, personalet:

- gir barna erfaringer med rim, regler, sanger og bevegelsessanger
- bruker pekebøker og bilder som utgangspunkt for samtale
- bruker språket bevist og aktivt- både verbalt og nonverbalt, gjennom samspill med barn og voksne i lek og hverdagssituasjoner
- gir barna erfaringer med enkle språkleker
- leser og dramatiserer kjente eventyr med barna - lager et fysisk språkmiljø tilpasset barnets alder, med bilder, navn og tegn

Voksenrollen i språkarbeid med de eldste barna, personalet:

- oppfordrer til den gode samtalen med interesse, lytting og åpne spørsmål
- er gode språklige forbilder
- lærer barna ulike rim, regler og sanger
- leser bøker og dramatiserer med barna
- bruker språkleker med begreper, uttale, lyder og bokstaver
- lager et godt fysisk språkmiljø med tilgang på skrive- og lekemateriale

ASK

ASK er Alternativ og supplerende kommunikasjon. Barn som trenger kommunikasjonsmidler, er avhengig av at disse er tilgjengelig og fungerer til enhver tid for at de skal ha et likeverdig språkmiljø (Udir). Barnehagen skal tilrettelegge for dette, og sørge for at alle barn har tilgang til kommunikasjonsmetoder. Alle barn har rett til å kunne kommunisere.

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder» (s.40)

I vår barnehage har vi 3 pedagogiske ledere som har tatt etterutdanning i ASK ved Statsped. Barnehagen har også lang tradisjon med å bruke alternative kommunikasjonsmetoder, og vi har flere i personalgruppa som er gode på tegn (NMT, Norsk med tegnstøtte) og visuell støtte.

Vi bruker ASK på alle barn og på alle avdelinger. Dette gir barna et fortrinn til å kommunisere på flere måter, i tillegg til at barna som har utfordringer med språket, tidlig kan få hjelp. Alle barn har rett til et språk, og ASK er derfor en del av hverdagen hos oss.

Lek

«Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling» (Rammeplanen, s.20)

Lek er en vesentlig side ved barnekulturen, og spiller en viktig rolle for barnas sosialisering. Det er i samhandling med andre vi lærer om egne grenser og eget selvbilde. Lek er også grunnlag for barnas vennskap med hverandre.

Sosial kompetanse handler om å kunne være sammen med andre på en positiv måte i ulike situasjoner gjennom hele dagen. Denne kompetansen kan kun utvikles sammen med andre barn og voksne, i samspill og lek. Gjennom leken lærer barna å ta hensyn, vise at de bryr seg, løse konflikter, se hvordan andre har det og sette ord på hvordan de selv har det. De bearbeider opplevelser som både er gode og ikke fullt så gode. I leken er det meste lov, og man kan derfor prøve ut væremåter, stemmebruk og reaksjoner. Ved at voksne er med i lek på barnas premisser, og er anerkjennende og støttende, gir det barna trygghet, følelse av mestring og tilhørighet i gruppa.

Det er mange ferdigheter man må mestre for å kunne komme inn i lek, og for å opprettholde den. Barnas lekeutvikling foregår i stadier og for å hjelpe barna videre i progresjonen, må de voksne være til stede, og observere og veilede barna gjennom leken.

Det fysiske rommet, og hvordan vi tilrettelegger for ulike lekemiljøer kan ha stor innvirkning for leken. Avdelingene og det fysiske miljøet kan være ulike med hensyn til aldersgruppa. Vi tilrettelegger lekemiljøene etter utvikling og interesser, og endrer disse ved behov.

Faglig utvikling

Rammeplanen slår fast at barnehagen skal være en lærende organisasjon. Selv om vi tenker at vi driver en bra barnehage i dag, må vi hele tiden tenke at vi skal bli bedre. Når vi ser tilbake på hvordan barnehager ble drevet for 10 eller 20 år siden, så ser vi store forandringer til det bedre, og om 10 – 20 år fram i tiden vil vi nok tenke at mye av det vi gjør i dag ikke holder mål. Samtidig gir fokus på stadig utvikling arbeidet vårt mer spennende og interessant. Vi vil benytte oss av to dokumenter som utgangspunkt for vår faglige utvikling framover:

Kvalitetsplan barnehage

Dette er Lillestrøm kommunes egen kvalitetsplan for alle sine barnehager. Dette dokumentet fokuserer på å sikre høy kvalitet på omsorgs- leke og læringsmiljøet i de kommunale barnehagene i Lillestrøm kommune, og inneholder konkrete verktøy for alle gruppene av personale i barnehagen til å oppnå akkurat dette. Det er et konkret og nyttig dokument som vil brukes på avdelingsmøter, ledermøter og personalmøter framover.

Barnas verneombud – Stine Sofie Barnehagepakke

Barnas verneombud er et prosjekt som faglig er drevet av Stine Sofies Stiftelse, men som finansieres av fylkesmannen i Oslo og Viken. Dette er todelt, på den ene siden er det generell kompetanseheving for hele personalgruppa når det gjelder å avdekke, forebygge og stoppe vold og seksuelle overgrep mot barn. I tillegg skal barnehagen ha et eget oppnevnt Barnas verneombud, hos oss er dette nå Marianne Grønbeck, som har et særskilt ansvar for å veilede og bistå i slike saker, samt å sørge for at vi følger de planene som er satt på dette området.

Relasjoner

De siste to årene har personalet i Frogner barnehage fordypet seg spesielt i voksen-barn-relasjonen.

Mål: Alle barn skal oppleve å ha minst en nær voksen i Frogner barnehage.

Hvordan måler vi dette?:

- Barnesamtaler med de eldste barna
- Bevisst observasjon av barna med fokus på trygghet/kroppsspråk

Hva er en god relasjon for oss i Frogner barnehage?

- Når barnas initiativ til samspill blir møtt med positiv respons av andre barn og/eller voksne
- Kjennetegnes med ærlighet, trygghet og tillit mellom oss

Hvordan jobber vi med å skape gode relasjoner?

- Vi tar utgangspunkt i barnas egne erfaringer, interesser, initiativ og forutsetningene (altså barns medvirkning)?
- Det «tredje» som betydning i relasjonen; skape, opprettholde og utvikle og reparere relasjonen
- Vi møter barna med varme og inkludering, vi er følelsesmessig og sensitive tilstede for barna
- Vi respekterer egne og andres grenser og kunne samtale om dem
- Vi har hatt relasjonsbygging som fokusområde fra 2018, både på plandager, personalmøter, avdelingsmøter og kurs i personalgruppa

Hvorfor er det viktig å jobbe med gode relasjoner i barnehagen?

- Dette skaper trygghet og tillit mellom mennesker
- Vi lærer om oss selv og andre, noe som kan resultere raushet og inkludering
- Sosiale kompetanse...
- God selvfølelse og selvtillit, og det å «være bra nok»
- Gode relasjoner kan forebygge mobbing og utestengning

Livsmestring og helse

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.» Alle som arbeider i barnehagen skal melde fra til styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

Gjennom å sørge for gode relasjoner mellom barn og mellom barn og voksne legger vi til rette for å hjelpe barnet til å bruke sine egne ressurser for å oppleve mestring og styrke egenverdet.

Barn må oppleve at de er verdifulle for den de er, ikke utfra hva de presterer.

Positive mestringsopplevelser gir barna motivasjon til å prøve noe nytt, mer utfordrende oppgaver eller ting de ikke er vant til. Det kan være f. eks nye puslespill, små perler i stedet for store eller fysiske utfordringer som f. eks gå opp en bakke, klatre i trær eller balansere. Vi gir barna tid og rom til å prøve selv, før vi tilbyr hjelp.

Gjennom positive erfaringer sammen med andre barn og tilstedeværende voksne fremmes trivsel og livsglede her og nå. Samtidig gjør det barna i bedre stand til å tåle opp- og nedturer i livet ved å bidra til robusthet og motstandskraft.

I løpet av barnehagedagen skal barna ha mulighet til ro, hvile og avslapping både på små- og storbarnsavdeling.

Vi har eget vognskur, med tilsyn, til de barna som sover.

TRADISJONER

Hva skjer	Når	Hvordan	Hvorfor
Lys- og fargefest	I januar	Lys, farger og installasjoner av is stilles ut. Foreldrene inviteres.	Barnehagen har mange forskjellige tradisjoner som vi markerer. Noen av tradisjonene er en del av vår kulturarv, mens andre er mer barnehagetypiske". Vi mener det er viktig å gi barna innblikk i tradisjonene som kulturarven vår har, og bakgrunnen for hvorfor vi har disse tradisjonene. Tradisjoner skaper forventninger, gir gjenkjennelsesglede og bidrar til å markere vårt årshjul. Fester og arrangementer er noe vi kan glede oss til, og gir barna og de voksne andre opplevelser enn de ellers får i hverdagen. Siden tradisjonene ofte foregår på tvers av avdelingene blir barn kjent med alle voksne og barn på hele huset.»
Samefolkets dag	6. februar	Vi snakker om samer og samisk kultur i forkant og har aktivitetsdag ute, setter opp lavvo og tenner bål. Værvhengig.	
Karneval	I februar	Voksne og barn kler seg ut. Lek og moro sammen.	
Klekke kyllinger	Før påske	Vi har vår egen rugekasse og klekker ut kyllinger før påske. Reveklubben er ansvarlig.	
Påskefest	Før påskeferien	Fellessamling med utefest for hele barnehagen.	
17. mai markering	Siste barnehagedag før 17. mai	Barnehagene i Frogner går i tog for å øve til 17. mai sammen med skolemusikken. Vi øver oss på 17.mai aktiviteter i barnehagen. FAU har ansvar på 17. mai	
Overnatting med Revene	I juni	Førskolebarna overnatter i lavvo i skogen eller i barnehagen.	
Brannvernuker	I september	Barn får tilegne seg enkel kunnskap og gode holdninger om brannvern, vi vet hva vi skal gjøre når brannalarmen går	
Gammelbarnsfest	I september	Barna som har begynt på skolen inviteres til gjensynsfest.	
FN dagen m/ høstutstilling	På FN dagen	Salgsutstilling med foreldrekafe.	
Julevandring	Før jul	Kirken inviterer til julevandring hvor juleevangeliet blir dramatisert med hjelp av noen av barna i Reveklubben. Alle øver inn sanger på forhånd. Foreldre er også velkommen til å gå sammen med oss.	
Lucia	13. desember	Luciatog i barnehagen med enkel frokost og lussekatter for foreldrene.	

Nissefest	Før jul	Barna kommer gjerne i røde klær. Vi spiser grøt og kanskje kommer nissen.	
Julebord	Før jul	Barna kan pynte seg og vi serverer julemiddag med ribbe og tilbehør.	
Barnas bursdager	På dagen	Bilde og flagg henges ut på morgenen. Barna pyntes med krone og kappe. Vi feirer med samling, lys og langbord.	
Turgruppene	Mandag	Barna deles i aldersinndelte grupper hver uke og går på tur i nærmiljø, til reveskogen eller til lerkeskogen.	

Samarbeid med barnas hjem

Foresatte er våre viktigste samarbeidspartnere, og et godt samarbeid er viktig for kvaliteten i barnehagen. Ved å legge til rette for en god dialog og god informasjonsflyt, ønsker vi å sikre et godt samarbeidsklima mellom barnehage og hjem. Lov om Barnehager §1 sier at «*Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling*».

Mål for samarbeidet med foresatte i barnehagen

I Frogner barnehage kjennetegnes foreldresamarbeidet ved at:

- Foreldre møter ansatte som legger vekt på gjensidig tillit, respekt og anerkjennelse for hverandres oppgaver og ansvar ifht barnet.
- Vi jobber aktivt for å ha en åpen og trygg kommunikasjon der det skal være rom for konstruktive tilbakemeldinger, som ris og ros, samt nye ideer og synspunkter.
- Foreldrene skal oppleve at barnets behov blir ivaretatt
- Foreldre og personale samtaler om barnets utvikling og læring
- Foreldre skal ha medvirkning i planlegging og vurdering av barnehagens arbeid

Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Den daglige kontakten ved levering og henting er en viktig arena for utvikling av et godt samarbeid. Her utveksles viktig informasjon og beskjeder fra foresatte og barnehagen. Tilbakemeldinger til foreldrene på hvordan dagen har vært for barnet er viktig, og bidrar til at foreldrene får en opplevelse av hvordan barnet trives og utvikler seg.

Vigilo.

Vi bruker Vigilo som kommunikasjonsplattform overfor foreldrene. Gjennom Vigilo kan foresatte registrere fravær, ferie, sende beskjeder, samt motta bilder, informasjon og planer. Frogner barnehage har brukt litt tid på å bli kjent med Vigilo, og informasjonen her har vært litt for tilfeldig. Vi vil derfor sette av tid på plandagen i januar for å konkretisere hva som skal publiseres, hvor det skal publiseres og hvor ofte vi skal legge ting ut på Vigilo.

FAU.

Foreldrenes arbeidsutvalg består av representanter fra hver avdeling. FAU skal bidra til at samarbeidet mellom barnehage og foresatte skaper et godt barnehagemiljø. Medlemmene til FAU blir valgt på foreldremøte på høsten. FAU er blant annet ansvarlig for:

- Høsttur – en tur til lavvoen for at foreldre og barn skal bli kjent med hverandre, og barnehagens turområde.
- Juleverksted – arrangeres i slutten av november.
- Vinterdag/aktivitetsdag med ski og aking på jordet eller ved Lavvoen
- Dugnad – i barnehagen eller ved lavvoen i mai
- Sommerfest – sommerfest med avslutning for de som skal begynne på skolen

SU

Samarbeidsutvalget for Frogner barnehage består av to representanter fra foreldrerådet, og to representanter fra de ansatte. Virksomhetsleder er sekretær. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Brukerundersøkelse.

Vi bruker en web-basert brukerundersøkelse fra Utdanningsdirektoratet. Den gjennomføres i november.

Foreldresamtaler.

Når barnet begynner i barnehagen, har vi en førstegangssamtale i løpet av den første tiden. Det gjennomføres foreldresamtaler med alle i løpet av våren. Skolestarterne blir satt opp først. Det er også mulighet for foresatte og personale å be om samtaler utover dette ved behov.

Foreldremøter.

Det holdes foreldremøter to ganger i året, en på høsten og en på våren. Det inviteres også til møte for nye foreldre i mai/juni.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Planlegging	<p>Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet vårt. Planleggingen skal bidra til progresjon og kontinuitet for barnegrupper og enkeltbarn. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.</p> <p>I tillegg til årsplan, utarbeides det planer for kortere og lengre tidsrom og for de ulike barnegruppene etter behov. Tema blir valgt ut fra barnas interesser og medvirkning.</p>
Årsplan	<p>Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene og barnehagens samarbeidspartnere. Årsplanen er gjeldende fra august til august.</p>
Mindre planer	<p>I Frogner barnehage utarbeides det planer for tema, grupper, turer og tradisjoner.</p>
Dokumentasjon	<p>Personalets arbeid dokumenteres for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.</p> <p>Dokumentasjon er et viktig verktøy for å utvikle den pedagogiske virksomheten, ved å informere hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen.</p> <p>Her inngår dokumentasjon av prosesser og hva som produseres av barna.</p>
Referat fra foreldre-samtaler	<p>Det føres referat fra foreldresamtaler som lagres i barnets elektroniske mapper.</p>
Observasjon	<p>Det foregår en kontinuerlig observasjon av barna som danner grunnlag for vårt arbeid, tilbakemeldinger til foreldrene og grunnlag for foreldresamtaler.</p>
TRAS	<p>Alle 3 åringer og 5 åringer får kartlagt sin språkutvikling ved bruk av kartleggingsverktøyene TRAS (Tidlig registrering av språk) Vi har også muligheten til å bruke verktøyet «Alle med» for å kartlegge barns utvikling. Dette danner grunnlag for å sette i gang tiltak og måle resultat av tiltak.</p>
Brukerundersøkelse	<p>Det gjennomføres brukerundersøkelse annethvert år. Resultatene gjennomgås på foreldremøter og det lages tiltaksplaner i etterkant.</p>

Bilder	Vi har nettbrett på alle avdelinger og tar bilder av barna og av ulike arrangementer for å dokumentere hverdagen i barnehagen. Vi henger opp bilder på avdelingene og legger i barnas permer, samt legges det bilder på Vigilo.
Permene til barna	Alle barna har en mappe som vi bruker til å samle dokumentasjon og tegninger i. Dette deles ut til barna når de slutter. Denne permen blir som en minnebok fra tiden i barnehagen.
Prosjektor/TV-skjerm	Vi viser på prosjektor/tv-skjerm lysbildeserier av ulike temaarbeid, hverdag og lek i barnehagen.
Barnehagens hjemmeside	https://www.lillestrom.kommune.no/barnehage/barnehagene-i-lillestrom/frogner-barnehage/ https://www.facebook.com/frognerbarnehage/
Vurdering	Ved å jevnlig vurdere vårt pedagogiske arbeid, sikrer vi at hvert enkelt barn har et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnas erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget. Vi gjør dette ved å samtale, reflektere og observere barna igjennom bruk av dokumentasjonen.
Vurdering av pedagogisk arbeid	Vi evaluerer det vi gjør. Hva fungerer, og hva bør gjøres annerledes. Dette danner grunnlag for videre diskusjoner, arbeid og planlegging. Vi vurderer på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og sammen med foreldrene på foreldremøter og i FAU (foreldrenes arbeidsutvalg). Samtaler og tilbakemeldinger fra barna er også med å danne grunnlag for vurdering
Vurdering av tradisjoner	Hver tradisjon blir vurdert fortløpende på avdelingsmøtene og samlinger med barna etter arrangementet.